

न प्रूनी वृषली भवेत् ॥ Kāṭh. 40, 93 im ÇKDr. und bei AUFRECHT, UNĀDIS. S. 251. Bhāg. P. 3, 14, 29 (= वेष्ट्या Comm.). 6, 2, 26. ऽपति Āpast. 1, 18, 83. M. 3, 155. MBh. 3, 13356. 5, 1345. Bhāg. P. 5, 26, 23. 6, 2, 33. Mārk. P. 31, 29. P. 6, 2, 18, Schol. ऽपुत्र und वृषल्याऽपुत्र (als comp.) 3, 22, Schol. — 2) ein N. Kāndragupta's (der ein Çūdra war) MED. MUDRĀ. 8, 18. 7, 5. 12. — 3) Pferd H. an. MED. (wo वाञ्जिनि st. राजिनि zu lesen ist). — 4) eine Art Knoblauch MED. — Vgl. वर्षल und वर्षलि.

वृषलक (von वृषल) m. ein elender Çūdra UTARAR. 32, 2 (42, 4).

वृषलदम् m. Bein. Çiva's Spr. 1413. KATHĀS. 20, 68. — Vgl. वृष-भाङ्ग, वृषलाङ्ग, वृषाङ्ग u. s. w.

वृषलता (von वृषल) f. der Stand eines Çūdra MBh. 14, 831.

वृषलत्व (wie eben) n. dass. M. 10, 43. MBh. 13, 2108. 2159. 14, 882.

वृषलाङ्ग m. = वृषलदम् H. 13. 195. Schol.

वृषलोचन m. Maus oder Ratze (Augen eines Stiers habend) H. 1300.

वृषवत् (von वृष) m. N. pr. eines Berges Mārk. P. 55, 4.

वृषवाह adj. auf einem Stiere reitend: देवल PĀNĀ. 1, 2, 69. 6, 48.

वृषवाहन adj. dass.; Beiw. und Bein. Çiva's H. 12. HARIV. 14400. Çiv.

वृषवृष n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 210, b.

वृषव्रत (वृषन् + व्रत) adj. gewaltige Herrschaft führend oder Männer beherrschend: Soma RV. 9, 62, 11. 64, 1.

वृषव्रात (वृषन् + व्रात) adj. einen gewaltigen Haufen oder einen Männerhaufen bildend: die Marut RV. 1, 85, 4.

वृषशत्रु m. der Feind des Asura Vṛsha, Bein. Viṣṇu's TRĪK. 1, 1, 29.

वृषशिर्ष m. N. pr. eines Dämons RV. 7, 99, 4.

वृषशील adj. zur Erklärung von वृषल Nir. 3, 16.

वृषशुभ्र m. N. pr. eines Lehrers mit dem patron. Vātāvata Ind. St. 4, 373. — Vgl. वृषशुष्म.

वृषशुष्म 1) adj. starkmuthig RV. 4, 36, 8. — 2) m. N. pr. eines Mannes mit dem patron. Vātāvata Ait. Br. 5, 29. KAUSH. Br. in Ind. St. 4, 215, N. 1; vgl. वृषशुभ्र.

वृषषाड m. N. pr. eines Mannes PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B.H. 58, 35. fg. — Vgl. वृकषाड.

वृषसर्व (वृषन् + सर्व) adj. von Männern gepresst oder den Mann treibend: Soma RV. 10, 42, 8.

वृषसाङ्गया f. N. pr. eines Flusses MBh. 6, 342 nach der Lesart der ed. Bomb.

वृषसाङ्ग f. N. pr. eines Flusses (verschieden vom vorhergehenden) VP. 184, N. 77.

वृषसृक्नि m. = विषसृङ्नि, विषसृक्न् Wespe ÇABDAM. im ÇKDr.

वृषसेन (वृषन् + सेना) 1) adj. etwa ein Männerheer habend VS. 10, 2. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des 10ten Manu HARIV. 475. Kārṇa's 1710. MBh. 2, 324. 5, 5710. 7, 1121. 6941. VP. 446. Bhāg. P. 9, 23, 13. eines Urenkels Aṇoka's BURN. Intr. 430. TĪRAN. 287.

वृषस्कन्ध adj. Schultern eines Stieres habend RAGH. 1, 18. 12, 34. Çiva MBh. 12, 10361.

वृषस्तुम् s. स्तुम्

वृषस्य (von वृष), वृषस्यति nach einem Manne —, nach einem Stiere verlangen, geil —, läufig sein P. 7, 1, 51 nebst Vārt. Vor. 21, 5. वृष-

स्यती geil AK. 2, 6, 1, 9. H. 527. HALĀJ. 2, 330. Suçr. 1, 319, 5. RAGH. 12, 34. KATHĀS. 17, 139. KULL. zu M. 3, 191. 250. गो HĀṬTA bei KULL. zu M. 5, 8. लक्ष्मणं सा वृषस्यती महेतं गौरिवागमत् BHATT. 4, 30.

वृषाकपयी f. das Weib des Vṛshākapi P. 4, 1, 37. VOP. 4, 25. von den Comm. auf die Morgenröthe gedeutet NAIGH. 5, 6. Nir. 12, 8. RV. 10, 86, 13. = श्री und गौरी AK. 3, 4, 22, 158. H. an. 5, 38. MED. j. 133. Verz. d. Oxf. H. 190, b, 24. 191, a, 23. = स्वाहा nach BHARATA, = शची nach SVĀMIN zu AK. ÇKDr. Auch Bez. zweier Pflanzen: = जीवती und शतावरी H. an. MED.

वृषाकपि (वृषन् + कपि) UśĀVAL. zu UNĀDIS. 4, 143. m. 1) grosser Affe oder Mann-Affe, nach den Comm. ein Sohn Indra's und auf die Sonne gedeutet, angeblicher Verfasser von RV. 10, 86. NAIGH. 5, 6. Nir. 12, 27. RV. 10, 86, 1. किमयं वा वृषाकपिश्चकार कृति मृगः 3. 8. 12. 18. 20. fg. einfach als कपि bezeichnet 5. Bez. der Sonne MBh. 3, 191. des Feuers H. 1098. an. 4, 211. MED. p. 30. HĀ. 162. HARIV. 12292. Çiva's AK. 3, 4, 22, 132. H. an. MED. Verz. d. Oxf. H. 191, a, 5. MBh. 7, 9627. KATHĀS. 50, 92. eines der 11 Rudra MBh. 13, 7091. HARIV. 166. Bhāg. P. 6, 6, 17. Verz. d. Oxf. H. 82, b, 25. fg. Viṣṇu's AK. H. 215. H. an. MED. HALĀJ. 1, 22. MBh. 12, 13248. 13, 6960. HARIV. 12374. 14114. PĀNĀ. 4, 3, 48. Indra's Bhāg. P. 6, 13, 10. unbestimmt 8, 10, 31. — 2) Bez. des dem Vṛshākapi zugeschriebenen Liedes Ait. Br. 5, 15. 6, 29. 32. ÇĀNKH. Br. 30, 5. Āçv. Çr. 8, 3, 4. 12, 6, 13. 13, 1. — Vgl. वर्षाकप.

वृषाकर m. Phaseolus radiatus Roxb. RĪĀN. im ÇKDr.; vgl. 2. वृष्य 2).

वृषाकृति (वृष + कृति) adj. Stiergestalt habend: Viṣṇu MBh. 13, 6961.

वृषात (वृष + अत) adj. stierdugig; m. Bein. Viṣṇu's H. ç. 70. HARIV. 14189.

वृषाष्ट्य (वृष + आष्ट्या) m. Bez. eines best. über Waffen ausgesprochenen Zauberspruches R. GORR. 1, 31, 6.

वृषागिर m. N. pr. eines Mannes (eine gewaltige Stimme habend); s. वर्षागिर.

वृषाङ्ग (वृष + अङ्ग) 1) adj. einen Stier zum Zeichen habend; m. Bein. Çiva's TRĪK. 3, 3, 41. H. 195. an. 3, 100. MED. k. 159. HĀ. 8. HALĀJ. 1, 12. MBh. 7, 2894. 2901. 8, 1436. RAGH. 3, 23. KUMĀRAS. 3, 14. Bhāg. P. 8, 8, 1. — 2) adj. tugendhaft, gut (वृष = धर्म); = साधु H. an. MED. — 3) m. Eunuch H. an. MED. (hier ऽमृक्षयोः st. ऽमृक्षयोः zu lesen). — 4) m. Semecarpus Anacardium Lin. TRĪK. H. an. MED.

वृषाङ्ग m. eine Art Trommel (उमरु) ÇABDAM. im ÇKDr.

वृषाञ्चन (वृष + अञ्च) adj. auf einem Stiere reitend; m. Bein. Çiva's TRĪK. 1, 1, 47.

वृषाणक m. N. pr. eines Wesens im Gefolge Çiva's TRĪK. 1, 1, 50. Vāpi beim Schol. zu H. 210. Verz. d. Oxf. H. 191, a, 12. — CKDr. und WILSON angeblich nach TRĪK. eine Form Çiva's.

वृषाण्ड (वृष + अण्ड oder अण्डा) m. N. pr. eines Asura (Stier-Hoden habend) MBh. 12, 8265.

वृषार्ध m. = वृषर्ध N. pr. eines Sohnes des Çibi Bhāg. P. 9, 23, 3.

वृषार्ध m. desgl. MBh. 12, 5924. 8599. 13, 4415. fgg.

वृषाद्रि (वृष + अद्रि) m. N. pr. eines Berges im Lande der Kerala Verz. d. Oxf. H. 254, b, 35. 255, a, 4.